PERHEHOIDON TOIMINTAOHJE

1. Mitä perhehoito on
2. Perhehoitoasioiden hoito Enontekiön kunnassa
   - Perhehoidosta päättävän ja vastaavan tehtävät
3. Perhehoidon muodot
4. Perhehoitajan ja perhekodin hyväksymisen edellytykset
5. Toimeksiantosopimus
6. Toimeksiantospimuksen sisältö
7. Perhehoidon toimeksiantosoimuksen irtisanominen ja purkaminen
8. Perhehoidon palkkio ja korvaukset
9. Maksut perhehoidon keskeytyksen ajalta ja perhehoitajan vapaapäivät
9.1.Perhehoitajalle maksettavat korvaukset perhehoitajan sairastuessa
9.2. Perhehoitajalle maksettavat korvaukset, kun perhehoito keskeytyy perhehoitajasta riippumattomasta syystä
9.3. Perhehoitajan vapaapäivät sekä maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset vapaan ajalta
10. Perhehoidon matkojen korvaus
11. Käynnistämiskorvaus
12. Yhteistyö ja yhteydenpito
13. Salassapito ja vaitiolovelvollisuus
14. Vakuutukset
15. Toimintaohjeen voimaantulo

1. Mitä perhehoito on

Perhehoidosta säädetään Perhehoitolaissa 263/2015 . Perhehoitolaki muutettiin 1.7.2016. Muutokset koskivat perhehoitajien vähimmäispalkkiota, ja vähemmäisvapaiden määrää, hyvinvointi- ja terveystarkastusten järjestämistä sekä perhekodissa hoidettavien enimmäismäärää.

Lain mukaan perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona .(PHL 3 §).

Tavoitteena on antaa perhehoidossa olevalle henkilölle mahdollisuus kodinomaiseen hoitoon ja läheisiin ihmissuhteisiin sekä edistää hoidettavan perusturvallisuutta ja sosiaalisia suhteita.

Toimeksiantosopimuksen tehnyt perhehoitaja ei ole työsuhteessa Enontekiön kuntaan.

2. Perhehoitoasioiden hoito Enontekiön kunnassa

Perhehoitoa koskevaa päätösvaltaa käyttää viranhaltija jolle päätösvalta kunkin lain mukaisista tukitoimista on delegoitu. Päätösvallan käyttö voidaan tarkistaa vuosittain talousarvion käyttösuunnitelmasta päätettäessä.

Lastensuojelulain, sosiaalihuoltolain, vammaispalvelulain ja laki kehitysvammaisten erityishuoltona myönnettävästä perhehoidosta päättää ja vastaa näiden tulosalueiden vastuuhenkilö tällä hetkellä perusturvajohtaja Annikki Kallioniemi, varalla Anne-Maria Näkkäläjärvi.

Laki ikääntyneen väestön tukemisesta ja palveluista sekä sosiaalihuoltolain nojalla ikääntyneille annettavista palveluista päättää ja vastaa vanhustenhuollon sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm, varalla Annikki Kallioniemi.

Omaishoidon tuen vapaapäivien järjestettävästä tai omaishoidon tukemiseksi järjestettävästä palvelusta vastaa omaishoidon tuen tulosalueen vastaava Anne-Maria Näkkäläjärvi, varalla Annikki Kallioniemi.

Perhehoidosta päättävän ja vastaavan tehtävät:

- valmistelee perhehoidon sijoituksen ja laatii ja allekirjoittaa toimeksiantosopimuksen sekä tukee, ohjaa ja valvoo perhehoitoa
- seuraa ja arvioi perhehoidon toteutumista yhteistyössä eri tahojen kanssa
- vastaa perhehoidon perehdyttämisestä
- järjestää perhehoidossa olevien henkilöiden tilapäishoidon yhdessä.
- vastaa perhehoidon koulutuksesta.
- tekee verkostotyötä mm. naapurikuntien kanssa perhehoidon kehittämiseksi.
- tekee rekrytointi- ja tiedotustyötä perhehoitoon liittyen. Hyväksyy perhehoitokodit.

Asiakasmaksuista päätökset tekee toimistosihteeri Teija Kelottijärvi, varalla Annikki Kallioniemi.

Vuosittaisista indeksikorotuksista tekee päätöksen toimistosihteeri Teija Kelottijärvi, varalla Annikki Kallioniemi.

Perhehoitajarekisteriä pitää toimistosihteeri Teija Kelottijärvi, varalla Annikki Kallioniemi.

3. Perhehoidon muodot

Jatkuva perhehoito on pitkäaikaista, toistaiseksi voimassa olevaa perhehoitoa.

Osavuorokautinen perhehoito on joko päivä – tai yöhoitoa (enintään 10 h /vrk)

Tilapäinen perhehoito käsittää määräaikaisen perhehoidon. Tilapäinen perhehoito on kertaluonteista tai toistuvaa jaksottaista perhehoitoa.

Tukiperhe-palvelulla tuetaan vanhempien tai muiden hoitajien jaksamista ja hoidettavan hyvinvointia. Tukiperhe-palveluna myönnetään yleensä 4 vuorokautta kuukaudessa. Tukiperhe-palvelu voi enimmillään kestää kaksi viikkoa kuukaudessa.

4. Perhehoitajan ja perhekodin hyväksymisen edellytykset

Perhehoitajaksi voidaan hyväksyä henkilö, joka koulutuksensa, kokemuksensa tai henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja olosuhteidensa perusteella on sopiva antamaan perhehoitoa. Pitkäaikaiselta perhehoitajalta edellytetään että tämä on alle 65-vuotias. Tilapäiseksi perhehoitajaksi voidaan hyväksyä alle 70-vuotias henkilö. Pitkäaikaiselta perhehoitajalta vaaditaan hyväksyttävä lääkärinlausunto ennen hoidon aloittamista. Alle 18-vuotiaita hoitavalta vaaditaan rikosrekisteriote. Riippuvuussairaudet ovat este perhehoidolle. Perhehoitajaksi ei oteta henkilöä jolla on luottohäiriömerkintä. Perheenjäsenten ihmissuhteiden tulee olla kunnossa ja talouden vakaa. Kaikkien perhehoitoperheen jäsenten tulee hyväksyä perhehoito. Perheen tulee olla yhteistyökykyinen.

Perhekodin tulee olla turvallinen ja perhehoidettavan tarpeet huomioiden sopiva. Perhehoitaja on velvollinen tekemään paloviranomaisten esittävät mahdolliset turvallisuuteen liittyvät korjaustoimenpiteet välittömästi.

Perhehoidettavalla tulee pääsääntöisesti olla oma huone, ellei muuhun ole tarvetta. Perhehoidettavan käytössä ovat kaikki kodin yhteiset tilat.

5. Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimus tehdään ennen perhehoitoon sijoittamista**.**

Toimeksiantosopimus on asiakirja, jossa perhehoitaja ja Enontekiön sosiaalitoimi sopivat hoitosuhteeseen liittyvät oikeudet ja velvollisuudet. Sopimus tarkistetaan jos sen tarkistamiseen on aihetta esimerkiksi perhehoitoon sijoitetun terveydentilan muutosten vuoksi.

6. Toimeksiantosopimuksen sisältö

Toimeksiantosopimuksessa sovitaan:
- palkkion määrä ja suorittaminen
- käynnistämisestä aiheutuvien kustannusten korvaaminen ja jatkuvassa perhehoidossa olevan kalenterikuukausittaisten käyttövarojen maksamisesta.
- kulukorvauksesta ja perhehoidossa olevan yksilöllisistä tarpeista johtuvien erityisten kustannusten korvaamisesta sekä perhehoitoon kuuluvien matkojen korvaamisesta.
- hoidon arvioidusta kestosta
- perhehoitajan oikeudesta vapaaseen, vapaan toteuttamisesta sekä palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta vapaan ajalta
- toimeksiantosopimuksen irtisanomisesta
- perhehoitajan oikeudesta vapaaseen, vapaan toteuttamisesta sekä palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta vapaan ajalta
- perhehoitajalle annettavasta valmennuksesta, työnohjauksesta ja koulutuksesta sekä näiden toteuttamisesta.
- yhteistyöstä sosiaalitoimen viran- ja toimenhaltijoiden kanssa
- tarvittaessa muista perhekotia ja perhehoitoa koskevista seikoista.

7. Perhehoidon toimeksiantosopimuksen irtisanominen ja purkaminen

Kunta voi irtisanoa toimeksiantosopimuksen päättymään irtisanomista seuraavan kahden kuukauden kuluttua (PHL 12 §).

Jos perhehoidossa ilmenee puutteita, sosiaalitoimi velvoittaa perhehoitajaa tekemään tarvittavat muutokset määrärajassa. Jos puutetta ei voi korjata, toimeksiantosopimus voidaan purkaa välittömästi. Jos toimeksiantosopimus puretaan, irtisanomisajalta ei makseta kulukorvausta eikä palkkiota.

8. Perhehoidon palkkio ja korvaukset

Perhehoitajalle maksetaan perusturvalautakunnan päättämä hoitopalkkio ja kulukorvaus. Hoitopalkkio on verotettavaa tuloa ja se kartuttaa eläkettä. Hoitopalkkion määrän tulee vastata henkilön hoidettavuutta. Perhehoitolaissa on säädetty vähimmäispalkkiosta ja kulukorvauksesta.

Kulukorvakseen sisältyvät:

ravintomenot, käsikauppalääkkeet, pesuaineet ja hygienia, asunnon käytöstä aihetutuvat menot, vaatteiden huolto.

Tukiperhetoiminnassa kulukorvaus ja hoitopalkkio maksetaan kalenteripäiviltä.

Perhehoito:

Hoitoluokka	hoitopalkkio		Kriteerit
	jatkuva perhehoito	tilapäinen perhehoito	
I	810,00 €		Perhehoidossa oleva henkilö voi saada korotettua hoitotukea. Hoidettava tarvitsee runsaasti ohjausta, huolenpitoa ja valvontaa.
II	930,00 €		Hoidettava voi saada Kelan erityishoitotukea. Huolenpito ja avustaminen on erityisen vaativaa ja sitovaa.
1		tilapäinen perhehoito 32,27 €	Tukiperhetoiminta lapsella ei ole hoitotukea
2		tilapäinen perhehoito 41,96 €	Hoidettavalla on perusvammaistuki tai hoitotuki. Lapsi on alle 3-vuotias
III		tilapäinen perhehoito 48,41 €	Hoidettavalla on korotettu vammaistuki . Hoidettava tarvitsee lähes jatkuvaa valvontaa ja huolenpitoa
IV		tilapäinen perhehoito 64,55 €	Hoidettavalla on ylin vammaistuki . Hoidettava tarvitsee erityisen vaativaa, sitovaa, ympärivuorokautista huolenpitoa, avustamista ja hoitoa
V		tilapäinen osavuorokautinen hoito muussa kuin tukiperhetoiminnassa. Palkkiota alennetaan 30 %.	Perhehoito alle 10 tuntia vuorokaudessa.

Kulukorvaus:

Korvausmuoto	Kulukorvaus		Kriteerit
	Jatkuva perhehoito 735,00 €	tilapäinen perhehoito 27,00 €	
osavuorokautinen perhehoito alle 10 h/päivä		18,00 €	

9. Maksut perhehoidon keskeytyksen ajalta ja perhehoitajan vapaapäivät

9.1.Perhehoitajalle maksettavat korvaukset perhehoitajan sairastuessa

Perhehoitajalta vaaditaan lääkärintodistus jos sairausloma jatkuu yli 3 päivää

Perhehoitaja on oikeutettu saamaan sairauspäivärahaa omavastuuajan eli sairastumispäivä + 9 arkipäivää jälkeen verotettavien tulojensa perusteella. Jos perhehoito jatkuu sairausloman ajan perhehoitaja on oikeutettu saamaan sekä sairauspäivärahan että hoitopalkkion ja kulukorvauksen.

Enontekiön sosiaalitoimi järjestää hoitoon sijoitetulle korvaavan hoidon, jos perhehoitaja on sairauden vuoksi tilapäisesti kykenemätön hoitamaan tehtäväänsä. Perhehoitajalle maksetaan hoitopalkkio sairastumispäivän jälkeiseltä yhdeksältä arkipäivältä. Kulukorvauksesta maksetaan yhdeksän päivän ajalta 50 %.

Edellytyksenä sairausajan palkan maksamiselle on toimiminen perhehoitajana vähintään kahden kuukauden ajan ennen sairausloman alkua.

Tilapäinen perhehoito:

Perhehoitaja ja perhehoidettava tai hänen perheensä sopivat uuden hoitojakson sairastumisen vuoksi peruuntuneen hoitojakson tilalle.

9.2. Perhehoitajalle maksettavat korvaukset, kun perhehoito keskeytyy perhehoitajasta riippumattomasta syystä

Jos perhehoito vakituisen hoidettavan osalta keskeytyy hoitajasta riippumattomasta syystä (esim. hoidettavan sairaalahoito) maksetaan perhehoitajalle hoitopalkkio ja 50 % kulukorvauksesta yhtäjaksoisesti 30 vrk. keskeytyksen jälkeen ellei perhehoitajalle oteta toista hoidettavaa tilalle. Perhehoitajan edellytetään pitävän yhteyttä hoidettavaan ja olevan yhteistyössä hoitopaikan kanssa.

Jos perhehoidettava kuolee, maksetaan sekä hoitopalkkio että 50 % kulukorvauksesta enintään 60 vrk keskeytyksen jälkeen ellei tilalle oteta toista hoidettavaa.

Jos perhehoitaja on henkilökohtaisista syistä vapaalla, hoitopalkkiota eikä kulukorvausta ei makseta vapaan ajalta.

9.3. Perhehoitajan vapaapäivät sekä maksettavat palkkiot ja kulukorvaukset vapaan ajalta

Jatkuvassa perhehoidossa perhehoitajalle on oikeus kahteen vapaapäivään sellaista kuukautta kohti jona hän on toiminut perhehoitajana vähintään 14 vuorokauden ajan.

Vapaan ajalta maksetaan kulukorvauksesta 50 %.

Jos vapaapäiviä ei voida pitää vapaana perhehoitajan sairauden tai perhehoidon päättymisen vuoksi, maksetaan vapaapäivien ajalta perhehoitopalkkio ja 50 % kulukorvauksesta rahana.

Sairausloman vuoksi pitämättä jääneen vapaan voi siirtää sairausloman jälkeen pidettäväksi jos tästä sovitaan perhehoitajan ja perhehoidosta vastaavan viranhaltijan kesken.

10. Perhehoidon matkojen korvaus

Perhehoitoon liittyvistä matkoista korvataan jatkuvassa perhehoidossa 0,43 € /km. Hoitajan omavastuu lyhyistä matkoista paikkakunnalla on 100 km /vuodessa. Perhehoitoon liittyvät matkat sovitaan toimeksiantosopimuksessa.

Tilapäisessä perhehoidossa korvataan matkoista 0,25 € /km. Perhehoitajalle voidaan korvata lapsen nouto tai kotiin palauttaminen, mikäli tästä on sovittu toimeksiantosopimuksessa. Tilapäisen perhehoidon yli 100 km kuukaudessa olevat matkat on aina sovittava etukäteen perhehoidosta vastaavan henkilön kanssa.

11. Käynnistämiskorvaus

Lain mukaan perhehoitajalle maksetaan perhehoidon käynnistämisestä aiheutuvista tarpeellisista kustannuksista käynnistämiskorvausta. Käynnistämiskorvauksella on tarkoitus kattaa sijoitusvaiheessa hoidon ja perhekodin käynnistämisen kannalta välttämättömät yhteiseen talouteen liittyvät ja uuden perhehoidettavan henkilökohtaisista tarpeista johtuvat hankinnat. Käynnistämiskorvauksesta sovitaan tapauskohtaisesti. Käynnistämiskorvauksen sijasta kunta voi antaa perhehoitajan käyttöön kunnan hankkimia huonekaluja tai tarvikkeita, jotka säilyvät kunnan omistuksessa.

12. Yhteistyö ja yhteydenpito

Perhehoitaja tekee yhteistyötä perhehoidettavan lähiomaisten ja perhehoidosta vastaavan viranhaltijan ja tämän varahenkilön kanssa. Perhehoitaja tukee perhehoidettavan ja tämän omaisten ja läheisten yhteydenpitoa ja kanssakäymistä.

Perhehoitajan tulee ilmoittaa perhehoidosta vastaavalle viranhaltijalle:

- Perhehoitajan asuinpaikassa tai perhesuhteissa tapahtuneet muutokset.
- sattuneet tapaturmat, väkivallanteot ja pakkotoimenpiteet ilmoitetaan myös kirjallisesti.
- Vapaista pyydetään ilmoittamaan mahdollisimman hyvissä ajoin.
  Pitemmistä vapaista mielellään ainakin 3 kk ennen suunniteltua vapaata.

13. Salassapito ja vaitiolovelvollisuus

Sosiaalitoimi antaa perhehoitajalle ne salassa pidettävät hoidettavaa koskevat tiedot jotka ovat välttämättömiä perhehoidon toteuttamiseksi.

Perhehoitaja ei saa ilmaista sivullisille hoidettavaa koskevia salassa pidettäviä tietoja ilman hoidettavan tai hänen laillisen edustajansa antamaa lupaa.

Edunvalvojalla tai muulla laillisella edustajalla on oikeus saada perhehoitajalta salassa pidettäviä tietoja.

14. Vakuutukset

Kunta ei korvaa perhehoidettavan perhehoitokodissa aiheuttamia vahinkoja. Perhehoitajalle suositellaan laajan kotivakuutuksen ottamista.

Kunta on vakuuttanut perhehoitajan ja perhehoidettavat tapaturman varalta. Tapaturmasta tulee tehdä ilmoitus välittömästi tapaturman satuttua perhehoidosta vastaavalle viranhaltijalle ja kirjallinen ilmoitus kunnan antamien ohjeiden mukaan.

15. Toimintaohjeen voimaantulo

Toimintaohje palkkioineen tulee voimaan 1.1.2017. Perhehoidon keskeytysten ja uusien perhehoitosopimusten osalta ohje tulee voimaan 1.11.2016.

Yhteystiedot ja lisätietoja antavat:

Enontekiön perusturvalautakunta
Ounastie 165
99400 Enontekiö

Lastensuojelulain, sosiaalihuoltolain, vammaispalvelulain ja laki kehitysvammaisten erityishuoltona myönnettävä perhehoito:
perusturvajohtaja Annikki Kallioniemi, p. 040-180 3617, annikki.kallioniemi@enontekio.fi

Laki ikääntyneen väestön tukemisesta ja palveluista sekä sosiaalihuoltolain nojalla ikääntyneille annettavat palvelut:
vanhustenhuollon sosiaaliohjaaja Miia Ahlholm, p. 040-559 8367, miia.ahlholm@enontekio.fi

Omaishoidon tuen vapaapäivien järjestettävästä tai omaishoidon tukemiseksi järjestettävästä palvelusta:
omaishoidon tuen tulosalueen vastaava Anne-Maria Näkkäläjärvi, p. 040-532 6594, anne.nakkalajarvi@enontekio.fi